

โควิด-19 สร้างการเคลื่อนไหวของราคาอย่างพารารูปแบบใหม่ บนฐาน New Normal...ไทยเร่งปรับตัวในยุคราคาตกต่ำระยะยาว

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3106

วันที่ 5 พฤษภาคม 2563

▶ ประเด็นสำคัญ

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า สถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นในปี 2563 จะเป็นปัจจัยระยะสั้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคาอย่างพาราในระยะยาว โดยเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของราคาอย่างพาราในรูปแบบใหม่ โดยจะเป็นการเคลื่อนไหวขึ้นลงในกรอบแคบๆ บนฐานของ New Normal ซึ่งเป็นช่วงราคาใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม และยากแก่การที่จะมีราคากลับไปสูงขึ้นได้อีกเช่นในอดีต โดยคาดว่า การเคลื่อนไหวของราคาอย่างพาราแผ่นดินชั้น 3 ของไทยตั้งแต่ปี 2563 บนฐาน New Normal อาจอยู่ในกรอบ 30-50 บาทต่อกิโลกรัม
- ท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนไป การเข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลง นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปรับตัวได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในส่วนของภาครัฐ นับเป็นโจทย์ท้าทายในการปรับระดับครองราคาอย่างพาราผ่านมาตรการต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยเหลือชาวสวนยางทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่วนเกษตรกรชาวสวนยางอาจต้องปรับตัวด้วยการปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าหรือปลูกพืชแซมในสวนยาง และควรหารายได้เสริมอื่นควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ การสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางพารานับเป็นสิ่งสำคัญ อันจะช่วยให้ราคาอย่างพาราไทยมีเสถียรภาพมากขึ้นในระยะยาว

แม้ไทยจะเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพาราอันดับหนึ่งของโลก แต่ไทยก็ไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ เนื่องจากยางพาราของไทยเป็นสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออกกว่าร้อยละ 80 และที่สำคัญคือยางพาราเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ (Commodity) จึงถูกกำหนดราคาจากอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลก ทำให้ไทยต้องอยู่ในฐานะผู้ยอมรับราคา (Price Taker) อีกทั้งลักษณะสินค้าของยางพาราที่เป็นการแปรรูปอย่างง่ายและสินค้ามีความแตกต่างกันน้อย (Low Product Differentiation) ทำให้อุตสาหกรรมยางพาราของไทยเผชิญการแข่งขันสูง นับเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ไทยได้เผชิญและต้องยอมรับความผันผวนของราคาที่ถูกกำหนดมาจากตลาดโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

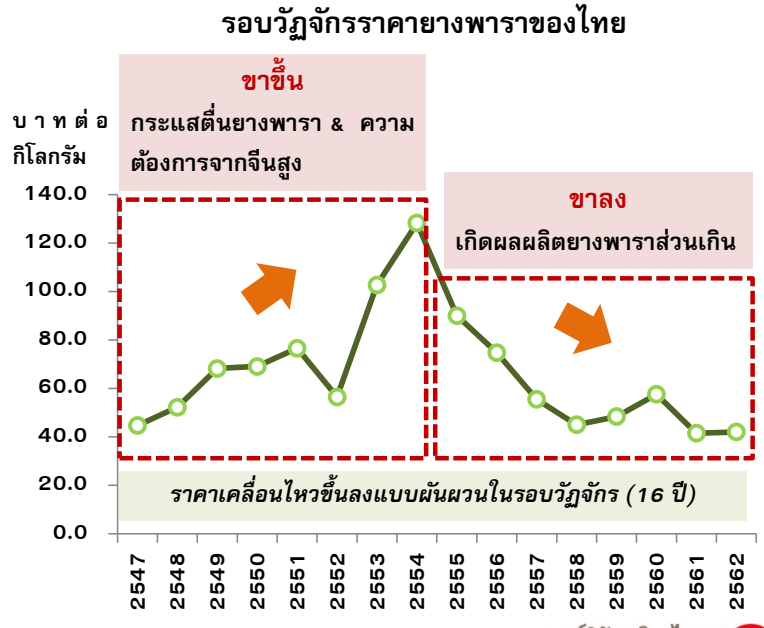
วัฏจักรราคาอย่างพารารูปแบบเดิม...มีการเคลื่อนไหวขึ้นลงแบบผันผวน
และมีรอบวัฏจักรยาวนานราว 16 ปี

หากพิจารณารอบวัฏจักรราคาอย่างพาราของไทยในช่วง 16 ปีที่ผ่านมา จะเห็นว่า ในช่วง 8 ปีแรกคือในช่วงปี 2547-2554 วัฏจักรราคาอย่างพาราของไทยอยู่ในช่วงขาขึ้น เนื่องจากความต้องการบริโภคยางพาราใน

บริการทุกระดับประทับใจ

ตลาดโลกเติบโตอย่างมาก โดยเฉพาะจากจีนที่เศรษฐกิจเติบโตเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 11.0 ต่อปี และภาคอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศขยายตัวดี รวมถึงกระแสการเก็งกำไรในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์โลก จากราคาน้ำมันที่พุ่งสูงในช่วงเวลานี้ ทำให้ราคาของสังเคราะห์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย มีผลทำให้ความต้องการใช้ยางธรรมชาติซึ่งเป็นสินค้าทดแทนปรับเพิ่มขึ้น ขณะที่การเพาะปลูกยางพารายังขยายตัวไม่ทันกับความต้องการ¹ จึงผลักดันให้ราคาของพาราสูงขึ้นตามไปด้วย

ขณะที่ในช่วง 8 ปีถัดมาคือในช่วงปี 2555-2562 วัฏจักรราคาของพาราได้ปรับมาอยู่ในช่วงขาลง จากปัจจัยกดดันด้านอุปทานที่มีผลผลิตยางพาราส่วนเกินของโลก โดยเฉพาะในไทยและกลุ่มประเทศ CLMV ที่มีผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดต่อเนื่องจากการเร่งปลูกในช่วงก่อนหน้านี้ รวมถึงสต็อกยางพาราของจีนที่อยู่ในระดับสูง และปัจจัยกดดันจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับต่ำ ขณะที่ฝั่งอุปสงค์ก็เจอปัจจัยกดดันทั้งวิกฤติเศรษฐกิจโลก สงครามการค้า

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย KASIKORN RESEARCH CENTER

ระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา อุตสาหกรรมรถยนต์โลกชะลอตัว ดังนั้น จะเห็นว่า วัฏจักรราคาของพาราของไทยมีรอบอายุยาวนานราว 16 ปี เนื่องจากระยะเวลาการผลิตยางพาราใช้เวลาหลายปี ขณะที่ความต้องการในตลาดโลกสูงขึ้นทุกปี ซึ่งต้องใช้เวลาราว 8 ปี จึงทำให้ราคาขึ้นถึงจุดสูงสุด และต่อมาจึงเริ่มพลิกกลับเป็นราคาช่วงขาลง เมื่อผลผลิตเริ่มทยอยออกสู่ตลาดมากขึ้น โดยตลอดทั้งวัฏจักรจะมีการเคลื่อนไหวของราคาขึ้นลงแบบผันผวนมาก ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวนสูง

โควิด-19 ในปี 2563...จุดเปลี่ยนสร้างการเคลื่อนไหวของราคาของพาราแบบใหม่ บนฐาน New Normal ที่มีราคาต่ำกว่าเดิม

จากปัญหาเชิงโครงสร้างในการกำหนดราคาของพาราของไทยที่ต้องอิงกับตลาดโลก ทำให้สถานการณ์ราคาของพาราไทยที่เดิมก็ยกแยะอยู่แล้วจากการติดอยู่ในวัฏจักรราคาช่วงขาลง มองต่อมาในช่วงต้นปี 2563 ที่ไทยต้องมาเจอปัจจัยลบครั้งใหญ่ต่อกายให้สถานการณ์ราคาของพาราของไทยแย่ไปกว่าเดิมอีก จากการที่ทั่วโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่แพร่กระจายเป็นวงกว้าง จนกระทั่งเมื่อ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศเป็นภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) นับเป็น Shock ครั้งใหญ่ที่สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจโลกเป็นวงกว้าง และกระทบ

¹ เนื่องจากกระแสต้นยางพารา ทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกของหลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะในไทย จากผลของโครงการส่งเสริมปลูกยางพารา 1 ล้านไร่ ในปี 2547-2549 และในกลุ่มประเทศ CLMV จากผลของนักลงทุนจีนเข้าไปลงทุนปลูกยางพาราพื้นที่รวมกว่า 7 ล้านไร่ ในช่วงปี 2549-2555

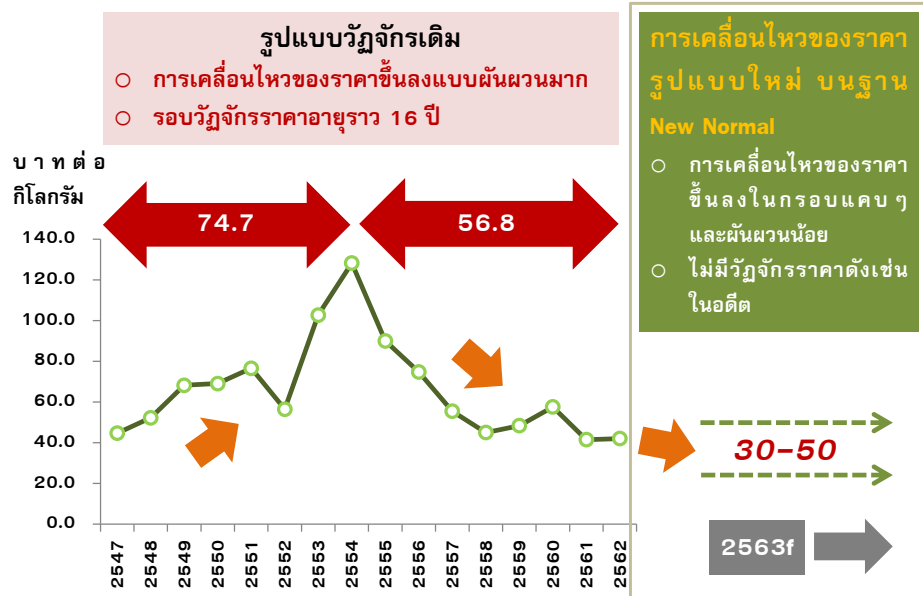
ต่อเนื่องถึงอุตสาหกรรมยางพาราเป็น Double Shock ทั้งในฝั่งของอุปสงค์ (กำลังซื้อหาย โดยเฉพาะจีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป) และในฝั่งของอุปทาน (หยุดการผลิต โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมรถยนต์) สะท้อนจากราคายางพาราแผ่นดิบชั้น 3 ของไทยในเดือนมีนาคม-เมษายน 2563 ที่ปรับตัวลดลงมาเฉลี่ยอยู่ที่ 36.8 และ 33.6 บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ 5.3 และ 8.7 (MoM) ตามลำดับ สวนทางกับปัจจัยด้านฤดูกาลที่ปกติราคาจะขึ้นในช่วงนี้ที่เป็นฤดูปิดกรีดยางซึ่งมีผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนน้อย (ราวร้อยละ 5.1 ของผลผลิตยางพาราทั้งปี) นับว่าวิกฤติโควิด-19 ครั้งนี้ได้ส่งสัญญาณในการเริ่มต้นการเคลื่อนไหวของราคายางพาราในรูปแบบใหม่ในระยะต่อไป โดยที่วัฏจักรราคาขาลงรอบเก่าในช่วงปี 2555-2562 ได้สิ้นสุดลงไปด้วย

ดังนั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า สถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นในปี 2563 จะเป็นปัจจัยระยะสั้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคายางพาราในระยะยาว โดยเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของราคายางพาราในรูปแบบใหม่ที่อาจไม่มีวัฏจักรราคาอีกต่อไปในแง่ของ

ความเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ในอดีต เนื่องจากจะเป็นการเคลื่อนไหวของราคาขึ้นลงในกรอบแคบๆ บนฐานของ New Normal² ซึ่งเป็นช่วงราคาใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม และยากแก่การที่จะมีราคากลับไปสูงขึ้นได้อีก เช่นในอดีต อันจะเป็นการซ้ำเติมราคายางพาราไทยให้ต้องเผชิญความ

ยากลำบากและย่ำแย่ขึ้นไปอีก โดยคาดว่า การเคลื่อนไหวของราคายางพาราแผ่นดิบชั้น 3 ของไทยตั้งแต่ปี 2563 บนฐาน New Normal อาจเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบราว 30-50 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้ การเคลื่อนไหวของราคายางพาราในรูปแบบใหม่ จะเป็นการเคลื่อนไหวขึ้นลงผันผวนในกรอบแคบ (ไม่ผันผวนมากดังเช่นวัฏจักรในอดีต) สอดคล้องไปกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่น่าจะเติบโตไปอย่างช้าๆ บนฐานของ New Normal ด้วยเหมือนกัน

คาดการณ์ราคายางพาราในรูปแบบใหม่ บนฐาน New Normal

ที่มา: คาดการณ์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย ศูนย์วิจัยกสิกรไทย KASIKORN RESEARCH CENTER

² New Normal หรือ ความปกติในรูปแบบใหม่ ถูกใช้เป็นครั้งแรกในปี 2551 โดย Bill Gross นักลงทุนในตราสารหนี้ชื่อดัง (Bond Guru) ผู้ร่วมก่อตั้งบริษัท Pacific Investment Management (PIMCO) โดยให้นิยามถึงสภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีอัตราการเติบโตชะลอตัวลงจากในอดีต และเข้าสู่สภาวะการเติบโตเฉลี่ยระดับใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม ควบคู่ไปกับอัตราการว่างงานที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังเกิดวิกฤติทางการเงินในสหรัฐอเมริกา อีกทั้งความผันผวนทางเศรษฐกิจจะไม่ได้เป็นไปตามวัฏจักรเศรษฐกิจแบบที่ผ่านมา เนื่องจากปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดการเติบโตทางเศรษฐกิจมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป หรือส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในลักษณะที่แตกต่างจากในอดีต

สำหรับผลจากการที่สถานการณ์โควิด-19 (ปัจจัยระยะสั้น) มาเปลี่ยนโครงสร้างราคาของพาราไปสู New Normal (ปัจจัยระยะยาว) หรือสิ่งที่เห็นในระยะยาวหลังจบโควิด-19 ที่มีต่อโครงสร้างราคาของพารา คือ

- **การทวนกระแสของโลกาภิวัตน์ (Deglobalization)** จะมีความเข้มข้นมากขึ้น ทำให้การค้าระหว่างประเทศลดลงเรื่อยๆ เพราะทุกประเทศจะเปลี่ยนนโยบายเศรษฐกิจ (Policy Shift) จากส่งออกเป็นเติบโตในประเทศ ดังนั้น ประเทศต่างๆ จะอาศัยการบริโภคและการลงทุนในประเทศเป็นเครื่องจักรสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพราะเห็นผลกระทบที่ชัดเจนต่อภาคการส่งออกจากผลของการปิดเมืองในหลายประเทศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ทำยที่สุด อาจกระทบต่อการส่งออกของพาราของไทยให้ลดลงในระยะยาว และจากการทวนกระแสของโลกาภิวัตน์นี้ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเคลื่อนไหวของราคาของพาราขึ้นลงในกรอบแคบๆ

- **เศรษฐกิจโลกซบเซา** คาดว่า โควิด-19 จะฉุดภาพรวมเศรษฐกิจโลกในปี 2563 ให้เข้าสู่ภาวะถดถอยรุนแรงที่สุดในรอบศตวรรษ สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจเป็นวงกว้างทั่วโลก จนทำให้หลายฝ่ายคาดว่าเศรษฐกิจโลกจะเกิด New Normal ในระยะยาว ทั้งนี้ คาดว่าเศรษฐกิจโลกอาจได้รับผลพวงจากโควิด-19 อย่างหนักในช่วงปี 2563-2565 และหลังจากนั้น เศรษฐกิจโลกอาจฟื้นตัวขึ้นและสามารถเดินเครื่องต่อได้โดยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างช้าๆ ส่งผลต่อความต้องการบริโภคสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีแนวโน้มลดลง ซึ่งอาจกระทบการส่งออกของพาราไทย และกดดันราคาของพาราให้เคลื่อนไหวอยู่ในระดับต่ำในกรอบแคบๆ บนฐาน New Normal ที่คาดการณ์นี้

คาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปี 2563

ประเทศ	%YoY
โลก	-3.0
ไทย	-6.7
สหรัฐอเมริกา	-5.9
จีน	1.2
ยูโรโซน	-7.5
อังกฤษ	-6.5
อิตาลี	-9.1
สเปน	-8.0
ฝรั่งเศส	-7.2
อินเดีย	1.9

หมายเหตุ: ภายใต้สมมติฐานที่สถานการณ์โควิด-19 จะดีขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2563

ที่มา: IMF รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

- **ตลาดรถยนต์โลกหดตัว** โดยเฉพาะจีน ซึ่งเป็นฐานการผลิตรถยนต์ที่สำคัญของโลก โดยคาดว่าจำนวนยอดขายรถยนต์ของจีน ปี 2563 อาจหดตัวราวร้อยละ 5.0³ จากวิกฤติโควิด-19 ที่มีการจำกัดการเดินทางของผู้คน รวมถึงมาตรการกักกันโรค

นอกจากนี้ จากแนวโน้มเศรษฐกิจจีนที่จะเกิด New Normal ขึ้นในระยะยาว จะส่งผลต่อความต้องการใช้ยางพาราเพื่อผลิตยางล้อให้ลดลงด้วย ประกอบกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีของยางล้ออย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการใช้ยางธรรมชาติที่ลดลงในระยะยาว เช่น ยางไร้ลม ที่ไม่ต้องเติมลมตลอดอายุการใช้งาน ไม่รั่ว ไม่แตก รวมถึงเทคโนโลยียางล้อเพื่อรถยนต์ระบบไฟฟ้า ที่มีการสึกหรอน้อยกว่ายางล้อรถยนต์ทั่วไป ดังนั้นปัจจัยทำให้ไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงยางล้อ ยางล้อ การพัฒนาด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรมยางล้อ (สอดคล้องไปกับการทวนกระแสโลกาภิวัตน์ของจีนที่จะ

³ คาดการณ์โดย สมาคมผู้ผลิตรถยนต์ของจีน (China Association of Automobile Manufacturers: CAAM)

ทำให้เกิดการลงทุนและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในระยะยาว) จะทำให้ความต้องการใช้ยางพาราลดลง และกดดันการส่งออกยางพาราไทยให้ลดลงตามไปด้วยในระยะยาว

- **ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกทรงตัวในระดับต่ำ** จากทิศทางราคาน้ำมันดิบโลกที่ร่วงลงมาอยู่ในระดับ 20-30 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในเดือนมีนาคม 2563 จากเดิมที่เคยเคลื่อนไหวอยู่ในระดับ 50-75 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในปี 2562 เนื่องจากการปรับลดราคาน้ำมันดิบของซาอุดีอาระเบีย และอุปสงค์การใช้น้ำมันโลกที่ลดลงจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ประกอบกับความไม่แน่นอนของการทำสงครามราคาน้ำมันระหว่างซาอุดีอาระเบียและรัสเซีย ทำให้คาดว่า ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกในระยะยาว น่าจะยังทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ ท้ายที่สุด อาจกระทบต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับราคาน้ำมันดิบอย่างยางพาราให้มีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำเช่นกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สรุป ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการเคลื่อนไหวของราคายางพาราในมิติที่แตกต่างกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างราคายางพารา	การเคลื่อนไหวของราคายางพารารูปแบบใหม่	
	ผันผวนน้อยในรอบแคบ	บนฐาน New Normal ที่ต่ำ
การทวนกระแสของโลกาภิวัตน์		✓
เศรษฐกิจโลกซบเซา	✓	✓
ตลาดรถยนต์โลกหดตัว	✓	
ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกทรงตัวในระดับต่ำ	✓	

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
开泰研究中心 KASIKORN RESEARCH CENTER

อย่างไรก็ดี แม้วิกฤติโควิด-19 จะส่งผลเชิงลบต่อราคายางพาราไทย แต่หากมองในแง่ของผลกระทบเชิงบวกก็มีอยู่บ้าง โดยเฉพาะหลังโควิด-19 สิ้นสุดลง จะทำให้พฤติกรรมของคนส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงไป ด้วยการหันมาตระหนักต่อโรคระบาดมากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อความต้องการใช้ถุงมืออย่างที่ใช้อย่างธรรมชาติเป็นวัตถุดิบมากขึ้นในอนาคต สำหรับถุงมือที่ใช้ทางการแพทย์ รวมถึงใช้ในอุตสาหกรรมที่ต้องการความปลอดภัยเพราะเป็นเรื่องสุขอนามัย เช่น โรงแรม ร้านอาหาร สายการบิน หรือบริษัททั่วไป โดยคาดว่า ในปี 2568 มูลค่าตลาดถุงมือยางพาราของโลกจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 8,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีในช่วงปี 2562-2568 อยู่ที่ร้อยละ 8.2 (YoY)⁴ นับเป็นโอกาสของน้ำยางข้นไทย เพื่อส่งออกไปยังตลาดโลก โดยเฉพาะจีน และมาเลเซีย⁵ เพื่อผลิตถุงมือยาง ขณะเดียวกันในส่วนของอุตสาหกรรมถุงมือยางของไทยเอง ก็คงต้องเร่งยกระดับประสิทธิภาพการผลิตถุงมือยางไทยให้มีศักยภาพแข่งขันกับมาเลเซียได้ อย่างไรก็ตาม คาดว่า ผลจากการส่งออกน้ำยางข้นของไทย เพื่อรองรับความต้องการใช้ถุงมือยางของโลกที่น่าจะเพิ่มขึ้นในระยะยาวนี้ อาจยังมีน้ำหนักไม่มากพอในการผลักดันราคายางพาราให้ดีขึ้นได้ ท่ามกลางแนวโน้มราคายางสังเคราะห์ที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ผนวกกับการแพ้โปรตีนในถุงมือยางธรรมชาติ จะทำให้ผู้บริโภคยังคงนิยมใช้ถุงมือยางสังเคราะห์ในสัดส่วนที่สูงกว่าถุงมือยางธรรมชาติ

⁴ อ้างอิงจาก The MarketWatch

⁵ ตลาดส่งออกน้ำยางข้นของไทยกระจุกตัวอยู่ใน 2 ตลาดหลักคือ จีน และมาเลเซีย รวมแล้วคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ของการส่งออกน้ำยางข้นทั้งหมดของไทย

สรุป สถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นในปี 2563 จะเป็นปัจจัยระยะสั้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างราคายางพาราในระยะยาว โดยเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของราคายางพาราในรูปแบบใหม่ที่อาจไม่มีวัฏจักรราคาอีกต่อไป โดยจะเป็นการเคลื่อนไหวของราคาขึ้นลงในกรอบแคบๆ บนฐานของ New Normal ซึ่งเป็นช่วงราคาใหม่ที่ต่ำกว่าเดิม และยากแก่การที่จะมีราคากลับไปสูงขึ้นได้อีกเช่นในอดีต ดังนั้นท่ามกลางบริบทที่เปลี่ยนไป การเข้าใจและยอมรับการเปลี่ยนแปลง นับเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในภาวะที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของราคายางพารา

ดังนั้น นับเป็นโจทย์ท้าทายของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในส่วนของภาครัฐในการประคับประคองราคายางพาราผ่านมาตรการต่างๆ ที่จะเข้ามาช่วยเหลือชาวสวนยางทั้งในระยะสั้น เช่น โครงการประกันรายได้ยางพาราที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่⁶ รวมถึงเงินให้เปล่าเพื่อเยียวยาเกษตรกรจากผลกระทบของโควิด-19 และระยะยาว เช่น การควบคุมอุปทานยางพาราในประเทศเพื่อให้สมดุลกับความต้องการใช้ เน้นเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การลดต้นทุนการผลิต การส่งเสริมการใช้ยางในประเทศเพื่อลดการส่งออกในสัดส่วนที่สูง นอกจากนี้ ภาครัฐคงต้องมึบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงที่ยังไม่มีรายได้จากการเปลี่ยนไปปลูกพืชใหม่ที่ให้ผลตอบแทนสูงแล้วผลผลิตยังไม่ออก ผ่านเงินให้เปล่าที่มากกว่าเดิมจากที่รัฐบาลเคยดำเนินการมาแล้วเพื่อจูงใจให้เลิกปลูกยาง โดยเฉพาะในช่วง 2 ปีนี้ ที่น่าจะเห็นภาพของการทยอยโค่นต้นยางมากขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ดินยางสามารถโค่นได้แล้วเพราะมีอายุมากกว่า 15 ปี ประกอบกับน่าจะเป็นช่วงที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 อย่างรุนแรง แม้เกษตรกรจะมีรายได้ส่วนหนึ่งมาจากการขายไม้ยางเพื่อใช้ในการดำรงชีพบ้างแล้วก็ตาม จึงนับเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการลดพื้นที่ปลูกยางโดยที่ภาครัฐอาจไม่ต้องใช้งบประมาณมากนัก (ต้นทุนค่าแรงงานคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 56 ของต้นทุนการผลิตรวม) รวมถึงสนับสนุนการดำเนินการในรูปแบบสหกรณ์ที่เข้มแข็งอย่างจริงจัง อีกทั้งในแง่ของการระดมทุนจากภาคเอกชนในรูปแบบของเงินกองทุนหรือมูลนิธิต่างๆ ก็นับเป็นตัวช่วยที่ดีในการเร่งเปลี่ยนผ่านให้เกษตรกรไปปลูกพืชอื่นทดแทนยางพาราเร็วขึ้น

นอกจากนี้ ภาครัฐต้องมุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ จนสามารถเลือกทำการเกษตรที่มีผลิตภาพและผลตอบแทนสูงมากขึ้น ด้วยการส่งเสริมการใช้ข้อมูล เทคโนโลยี และการตลาดที่ยั่งยืน เช่น Sharing Economy ผ่านการส่งเสริมตลาดเช่าซื้อเครื่องจักรกลการเกษตร การส่งเสริมตลาดประกันภัยพืชผล/ตลาดซื้อขายผลผลิตล่วงหน้าที่ยั่งยืน เพื่อให้เกษตรกรได้มีเครื่องมือบริหารความเสี่ยงมากขึ้น อีกทั้งการรณรงค์ให้ปลูกยางพาราแบบผสมผสานอย่างจริงจัง การส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ที่ดินมากขึ้น และการเข้าถึงทรัพยากรน้ำที่เพิ่มขึ้น จะช่วยให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ ได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับในส่วนของเกษตรกรชาวสวนยางอาจต้องปรับตัวด้วยการปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าหรือปลูกพืชแซมในสวนยาง และควรหารายได้เสริมอื่นควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ การสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับยางพารานับเป็นสิ่งสำคัญ โดยสอดคล้องไปกับการผลักดันศูนย์กลางการผลิตสินค้านวัตกรรม

⁶ ขณะนี้กำลังพิจารณาโครงการประกันรายได้ยางพารา ระยะที่ 2 วงเงิน 42,000 ล้านบาท หลังได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 เตรียมเสนอกรมเพื่อพิจารณา โดยคาดว่าจะเริ่มจ่ายเงินให้เกษตรกรชาวสวนยางได้ราวเดือนพฤษภาคมนี้ นอกจากนี้ ล่าสุดในวันที่ 28 เม.ย.2563 ครม.อนุมัติจ่ายเงินเยียวยาเกษตรกรจากผลกระทบของโควิด-19 ครึ่งเดือนละ 15,000 บาท แบ่งจ่าย 3 เดือน รวม 10 ล้านครัวเรือน วงเงินรวม 1.5 แสนล้านบาท

เกี่ยวกับยางพาราครบวงจร (Rubber Valley)⁷ เช่น แผ่นยางปูพื้น ถุงมือผ้าเคลือบยาง ชุดวัสดุป้องกันการเจาะ ตีลังจากธรรมชาติ ที่นอนและหมอนยางพารา เครื่องขึ้นรูปแผ่นเสริมรองเท้าเพื่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง จากยางพารา เป็นต้น จะช่วยให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงทดแทนการส่งออกยางพาราขั้นต้น อัน จะช่วยให้ราคายางพาราไทยมีเสถียรภาพมากขึ้นในระยะยาว

Disclaimer

รายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯอาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วย วิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็น การให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

⁷ ในเบื้องต้นอยู่ระหว่างการว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศึกษาความคุ้มค่าของ Rubber Valley ซึ่งจะเห็นข้อสรุปภายในสิ้นปี 2563 และจะเริ่มก่อสร้างระยะเวลา 3-4 ปี โดยระหว่างนี้ การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) จะหารือกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ในการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขเพื่อจูงใจนักลงทุน ให้สอดคล้องกับนโยบาย รัฐบาลที่ต้องการสนับสนุนการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ (S-Curve)

บริการทุกระดับประทับใจ